

GERONIMOHORSPELEN

Een script in samenwerking met Herman en Marc Van Cauwenberghe.

TESTBEMANNING

DEEL 26: OP WEG NAAR HET DOEL

Carl Lans (1913)

uitzending: KRO, zondag 25/03/1962 (herhaling: woensdag 11/10/1989)

regie: Léon Povel

rolverdeling: [afkondiging ontbreekt; wel in de Katholieke Radio- en Televisiegids]

Proctor: Huib Orizand

Kliox: Robert Sobels

Jaap, cyberneticus: Jan Borkus

Huub, navigator: Frans Somers

Tollogh: Tonny Foletta

Els: Nora Boerman

Dirk, elektronicus: Paul Deen

dienaar van de kapitein: Dick Scheffer

Jaopool, dienaar: Chiel de Kruyf

robotten: Piet Ekel

Proctor: Onverdraaglijk, Kliox, en onmogelijk. Niet minder dan vijfmaal moest ik mij identificeren. De connectie loopt nu over vier stersystemen.

Kliox: Inderdaad, waarde Proctor Senior. Een audioteleportinstallatie is op het nieuwe stersysteem Haalverseey ingeschakeld om het zich uitbreidende net te voeden.

Proctor: Maar de subcommunicator van mijn proefpersoon Dirk...?

Kliox: Tot nader order terzijde gelegd... Het zou alle bestaande netwerken obsoleet maken, industrieën meeslepen, prestigies schaden... In de toekomst zal hiervoor een bijzonder ingewikkeld compromis moeten worden gevonden.

Proctor: Voor de Federatie uit elkaar valt door een identificatieprobleem.

Kliox: Of daarna. Maar het vraagstuk wordt stellig opgelost.

Proctor: Bij alle tentakels van Glôr! Men zou er waarlijk nog emotioneel over worden! Ik spreek nog niet eens over mijn optie op project Xelentièm-E1037 en de starre administratieve toewijzing van opdrachten.

Kliox: Aan de huidige gang van zaken was de Broederschap van Proctors oorspronkelijk zelf debet. Zij verloor met de onderlinge verdeling van zaken zoveel tijd dat Galaxenter dit alles ongemerkt aan zich kon trekken. Ik hoop dat er meer schot zit in uw huidige project?

Proctor: Inderdaad. Met enige waardering heb ik geconstateerd dat Joost, eh... Justus, kortweg Ros, z'n opgaaft heeft gezien, namelijk het overwinnen van psychische hinderpalen. En dit, Kliox, in zijn lichamelijke slechte conditie. Maar vooral - en dit evenals de andere proefpersonen - plotseling. Dit onverwacht en bijna gevoelsmatig trekken van conclusies leidt tot een merkwaardige hypothese, namelijk dat Terranen beschikken over een verborgen zesde zintuig, genaamd intuïtie, en dat deze alleen in werking treedt in

emotionele situaties. Als dit waar is, Kliox, staan wij voor iets volkomen revolutionairs in de Galaxie, voor een positieve gunstige uitwerking van emotionaliteit.

Kliox: En wilt gij hiermee thans uw rapport aanvangen?

Proctor: Nee! Nee, thans nog niet, nee, Kliox. Overigens, is de vocalisator ingeschakeld?

Kliox: Inderdaad.

Proctor: "Staplastreu B-16, Proctor Senior aan Galactische Raad. Onderwerp: Testproject Terra. De subgroep Huub-Jaap heeft gebruik gemaakt van een bominslag om zich uit hun ondergrondse gevangenschap te bevrijden. Zij hebben daarna de watercirculatie van de stad Centoosi op Mekanistrea gezuiverd van het hyperfloaxelanium dat de bevolking automatisch had geïndoctrineerd. Zij kunnen derhalve spoedig hulp verwachten van de bevolking, die uit haar verdoving wordt gewekt. Deze subgroep heeft hiermee een onverwachte en beslissende stap gedaan naar de beheersing van haar milieu."

Tollogh: Zou het niet het beste zijn, heren Huub en Jaap, in dit goed geïmmuniseerde waterleidinggebouw te wachten tot vele van m'n stadgenoten tot een gezondere levensopvatting zijn gekomen, na het drinken van dit gezuiverde water?

Jaap: En de boel gaan stukslaan en de spelers voorbarig alarmeren? Nee, nee, Tolloghje.

Huub: Inderdaad eh... Tollogh, uw stadgenoten moeten tijdig worden gewaarschuwd nog even door te gaan de regels van hun eh... (kucht) schaakspel te eerbiedigen tot wij ook daaraan iets kunnen veranderen.

Tollogh: Zal ik onze oudste dan gaan inlichten?

Huub: Juist. En het logisch tijdstip daarvoor moet zijn: het einde van de komende nacht, wanneer ze zich in hun veranderde denkwijze bewust gaan worden.

Jaap: Jij, Tollogh, jij gaat dus als onderhandelaar.

Tollogh: Maar... namens wie, heren?

Huub: Namens ons natuurlijk.

Tollogh: Ja, maar ze kennen u slechts als eh... gevangenen...

Jaap: Mm? Je hebt gelijk, ja... We hebben een beter naamkaartje nodig. Nou, zeg ze, Tollogh, dat ze nou een onvergetelijke fout hebben gemaakt: dat ze... dat ze twee ambassadeurs van de Galactische Raad hebben opgesloten! En onze verdere orders krijgen ze via jou.

Tollogh: O, is dat waar, Heren?

Huub: Ja, exact waar is dit, vriend. Wij zijn hier met een ruimteschip geland op aanwijzing van de Galactische Raad.

Jaap: En daar kunnen we op zweren, mannetje, dus eh...

Tollogh: Ja ja, ik zal alles doen wat u zegt. Dat zal ik zeker, ja.

Jaap: Nou, blijf jij dan hier wachten tot de dageraad, wij gaan contact maken met een paar collega's, elders.

Tollogh: Ja, ja, ja. Natuurlijk, natuurlijk, ja. Zeker, zeker, zeker. (Jaap en Huub verlaten het gebouw)

Huub: Ja, de stand van Dirk en Els. Daarvoor hebben we nu de tijd.

Jaap: Jij had het kristal toch?

Huub: Ja, inderdaad, hier is het.

Jaap: O ja, ja.

Huub: 'ns Nagaan, Dirk en Els. Dirk-Els... Daar zie ik ze.

Jaap: Ja ja. Waar zitten die twee?

Huub: Ze zitten niet, ze zweven.

Jaap: Ze... ze... zweven? Heb je dat kristal dan wel goed vast?

Huub: Ja, natuurlijk. Dirk en Els zweven, of ze drijven in of nabij het midden van een onmetelijke eivormige ruimte. Het... het is een ruimte als in een enorme Zeppelin van driekwart eeuw geleden. De ruimte is nevelig verlicht, diffuus. 'k Weet niet hoe.

Jaap: Nou, waar is die ruimte dan in vredesnaam?

Huub: In de buik van dat reuze schip, de nulwichtsector, het midden, waar de kunstmatige zwaartekracht zichzelf opheft, vermoedelijk vroeger in gebruik als luchtreservoir. Maar nu... De hele vloer, de binnenkant van dat holle reuzenei, die schijnt ergens mee begroeid, en d'r beweegt zich hier en daar wat tussen.

Jaap: Laat 'ns mee vasthouden.

Huub: Hier, ga je gang.

Jaap: Zeg, die hele binnenkant van dat holle reuzenei, dat... dat is geen metaalkleur.

Huub: Het is met iets... iets vlasachtigs begroeid, als riet...

Jaap: Ja, en daar verderop in die ruimte, daar... daar zweeft ook nog van alles.

Huub: Wittigs of zo. Ook al te ver om duidelijk te zien in dat flauwe, nevelige licht.

Jaap: (lachte) En Dirk en Els, ze hebben een verbindingskoord. (lacht) Zeker om elkaar niet kwijt te raken bij een volgende ruzie.

Els: Dirk! Anders raken we elkaar toch kwijt!

Dirk: En wie zegt jou dat ik daar wat op tegen heb? Wat belet me dat koord los te maken?

Els: Dirk, nee, nee, toe! Toe, laat me nou niet alleen. Ach, je zit me maar te sarren. Gelukkig heb ik tenslotte Toeteltje ook nog.

Dirk: Ja, da's waar.

Els: Die kan wegvliegen als ie wil, maar die is teveel heer voor zoiets laags.

Dirk: Mm.

Els: Hè? Toeteltje? En 't is hier doodeng.

Dirk: Doodeng? Wat is nou doodeng? 't Is hier niks bijzonders. Kijk, dat hele schip heeft een soort kunstmatige zwaartekracht die een paar meter boven de vloer van cabines en corridors ophoudt. Die hele ruimte, Els, zit in het midden van het schip, een... een hol ei van een paar honderd meter hoog en kilometers lang. Rondom, over het hele binnenoppervlak, heerst graviteit, zodat je... eh... net als een... als een vlieg in de rondte kunt lopen. Maar in het centrum, waar wij zitten, is nulgewicht. Hier hangen we secuur opgeborgen.

Els: Ja, maar waarom hier?

Dirk: Ja, waarom hier, waarom hier? Beneden is het nergens veilig. Je hebt toch gezien hoe die scharminkels daar leven? Als beesten, tussen 't riet.

Els: Vreselijk! Die valse ogen, die kwijlende monden. En het zijn vroeger mensen geweest.

Dirk: Ja! Als ze ons ertussen gedeponneerd hadden...

Els: Nou, wat zou d'r met ons daar gebeurd zijn...

Dirk: Niet veel moois, Els. Daarom hebben ze ons hier opgeborgen. Maar... dat betekent gelijk dat die witten met ons wat bijzonders van plan zijn.

Els: Maar... maar wat?

Dirk: Ja, wat? Vraag het de kapitein.

Els: Als die bestaat, hier.

Dirk: Natuurlijk bestaat ie. Kijk, die... die witten zijn een aparte hogere kaste. Ze noemen zich: de Dienaren van de Kapitein. Als er dienaren zijn, is er ook een meester. Verder is het enige waar ik wat van begrijp: dat riet daar beneden. Dat zijn verwilderde hydroponische planten, zoals we die in de Alpha op de binnenkant van de wanden hadden, weet je nog?

Els: Ja, ja.

Dirk: Ja, alleen heel anders, en ontzettend uitgegroeid. Ze houden zich met zuignappen vast op het plaatijzer. Ze kunnen worden gegeten, van de vezel kun je... kleding maken, ze bevatten genoeg vloeistof om eh...

Els: Zeg, maar dan komt dat water toch ook ergens vandaan, Dirk?

Dirk: Juist! Net als de mensen: van buiten. Maar nou, waarom kruipen ze rond in die jungle? Ik zag er een paar vechten op leven en dood.

Els: Eigenlijk... zijn het dus allemaal gevangenen van de Kapitein?

Dirk: Ja. Ja, dat... dat konvooi, die mechanische ratten... Ja, dat... dat moet wel. Weet je, Els?

Els: Mm?

Dirk: Weet je wat ik denk? Ik denk dat er... dat er eeuwen geleden in dit schip iets is gebeurd, iets is... is fout gegaan. Iets of iemand heeft zich van dit schip meester gemaakt. En wat we daar diep beneden en daarboven en rondom ons heen in die verwilderde ponix zien rondwroeten, dat moeten gedegenererde nakomelingen zijn van de bemanningen en van de passagiers. Eh... dat denk ik.

Els: Maar... hoe kan die Kapitein, als het een man is, zoiets hebben gedaan?

Dirk: Ja, hoe, en waarom, ja. 't Enige wat ik je kan zeggen: het bevat me allemaal niks.

Els: We zouden hier weg kunnen, Dirk, als je die... die bloem... je wapen gebruikte als een drukpistool. Dan... dan vlieg je zelf van de weeromstuit weg.

Dirk: Ja ja!! Met m'n hersens dwars door die ijzeren binnenholte heen. Voor jou kan 't geen kwaad, hè?

Els: Hè, toe nou, Dirk.

Dirk: Nou ja! 't idee is toch belachelijk! Jij hebt de stootkracht van deze bloem eh... van dit wapen toch zelf gezien? Nee, we moeten deze troef bewaren, als presentje, Els, voor hun Kapitein. Wij zijn bestemd voor de Kapitein. Dat voel ik.

Els: Maar wat zou die van ons willen?

Dirk: Ja... We zullen 't er niet op verbeteren. Die Kapitein, dat moet de gevaarlijkste maniak zijn die ooit vrij heeft rondgelopen. Met die metalen ratten houdt ie waarschijnlijk zijn dienaren in bedwang, zorgt... zorgt ie dat-dat-dat niemand buiten deze grot komt.

Els: Zeg, konden wij maar van die vleugels maken. Die... die... die dienaren gebruiken ze om...om hier eh... mee te roeien of... of te vliegen.

Dirk: 'n Soort eh... soort luchtzwemmen, hè?

Els: Ja!

Dirk: Ja... Ja, maar... toch hangen we niet helemaal onbeweeglijk, lijkt me.

Els: Nou, de lucht zal wel circuleren, een beetje.

Dirk: Huh.

Els: Nou, gelukkig, want het ruikt hier toch al zo... zo ontzettend akelig. Die lucht...

Dirk: Ja... 't doet me denken aan... Nou. 't doet mij denken aan iets... iets...

Els: Zeg... Dirk!

Dirk: Ja?

Els: Kijk daar...! Ik geloof... Ze komen ons halen! Daar, twee, in de verte.

Dirk: Ja, twee wittige vormen. Mensen, ja... Maar... maar waarom komen ze uit de lengterichting?

Els: Ja?

Dirk: Da's onpraktisch. Als ze onze kant uitkomen.

Els: Huh. Ze zien d'r ook anders uit.

Dirk: Ja.

Els: Het... het zijn niet dan die... van die Dienaars.

Dirk: Ze... ze hebben geen vleugels. Maar... maar hoe kunnen ze dan...

Els: Ik geloof dat... ik geloof dat wij.. wij het zijn die hun kant opgaan. (schrikt) O, wat zullen ze wel met ons doen? Misschien wonen d'r ook wel van die... van die gedegeneerde wezens hier, in de lucht, Dirk.

Dirk: Nee... nee, wacht 'ns... het kunnen gevangenen zijn. Net als wij. Hè, de lucht is zo nevelig, ik kan... ik... ik kan het niet goed zien.

Els: 't Lijkt wel... 't lijkt wel of ze... of ze langzaam om en om gaan, elk verschillend. Wat... waarom zouden ze dat doen, Dirk?

Dirk: Els. Geen dienaren... Geen gevangenen... Nee, het zijn...

Els: Doden! Dode mensen, Dirk!

Dirk: Ja.

Els: En we drijven naar ze toe! O, doe dan wat, Dirk! We komen d'r tussen! D'r tussen! 't... 't is afschuwelijk!

Dirk: De gravitatie... Alles wat hier ronddrijft, moet ten slotte bij elkaar komen, plus wij.

Els: Gebruik dan je pistool, dan vliegen we tegenovergesteld, d'r vandaan. O, Dirk, Dirk! Toe, d'r vandaan!

Dirk: Sorry, sorry...

Els: Hun gezichten!

Dirk: Hou op nou, hou nou even op, Els. Wat dacht je nou? Dacht je dat ik het leuk vond? Kijk dan... kijk dan de andere kant uit.

Els: Ja.

Dirk: Hè, toe, je bent toch zelf in de Alpha gekropen, dus je moet nou ook maar het lef hebben om te zien wat ervan komt.

Els: Ik ben d'r in gekropen!?

Dirk: Ja!

Els: Om me dat voor de voeten te gooien, terwijl je weet hoe ik ben meegegaan. Die... die... die coördinator, die... die roboteenheid van de Proctor... die-die-die heeft me geronseld, ik had er niets over te zeggen. Als proefkonijn om te zien hoe jullie je zouden houden! O, Dirk! Daar! Kijk, daar heb je d'r tientallen!!

Dirk: Wees nou niet erger dan nutteloos en hou op met die kunsten! Ik snap jou niet. Vroeger, vroeger in de Alpha, toen we niet wisten hoe we met het extragewicht aan moesten, hè, toen, toen ging je zelf in de luchtsluis. Wij stonden erbij. Niemand van ons dorst nog adem te halen; jij had zo'n moed! En nou... als je een rat ziet, dan spring je op een stoel. En als je 'n een paar dooien ziet, dan... dan val je zowat flauw!

Els: Mm. 'k Zal m'n best doen. Je hebt wel gelijk.

Dirk: Ja, nou, luister nou, ik... ik kan je verzekeren dat... dat mijn haren ook overeind staan. Ben je nou gelukkig?

Els: Ja. Ik bedoel, nee, Dirk. Ze kunnen ons tenslotte niets doen. Hè?

Dirk: Precies. En ik eh... ik zou er ook maar niet... niet te veel aan denken, en alleen...

Els: Daar! Daar beweegt iets... iets tussen die...

Dirk: Stil... Stil even...

Els: D'r bewoog d'r een.

Dirk: Nee. Nee, 't zal een andere oorzaak hebben. Er zijn oorzaken, weet je, waardoor...

Els: Dirk!!

Dirk: Ja, Els, ja! Nou, sorry...

Els: Hij is gelukkig alleen maar... dood.

Dirk: Ja. We zijn dicht genoeg bij. 't Moet een dienaar geweest zijn. Z'n kap zweeft met 'em mee.

Els: Duw 'm weg, duw 'm weg!

Dirk: Ja, goed. Goed. Zo.

dienaar van de Kapitein: (kreunt)

Els: Ah! Dirk! Dirk!

Dirk: Wat? Die vent is niet dood. Hé! Hé, doe niet alsof! Hè? Hou op met die komedie.

dienaar: Wie... wie... wie zijn jullie? O, jullie... jullie zijn... de nieuwe.

Dirk: Wie zijn de nieuwe? Kom, kom, vooruit, zeg op.

dienaar: De... de offers. De offers.

Dirk: De offers? Voor wat? Voor wie?... Hé! Hé! Wacht!! Je moet je niet afstoten, je moet hier blijven.

dienaar: Het... het doet er niet toe. Niet meer. De offers van...

Dirk: Van de Kapitein? Van de Kapitein, dat wou je toch zeggen? Wat houdt dat in?

Els: Begrijp je 't dan niet, Dirk?

Dirk: Vertel op, vent, ik heb weinig tijd en ik heb nog minder geduld.

dienaar: Het is... het is een geheim. De eed van de dienaren. Ja, maar... ze zullen me toch vinden en me vermoorden.

Els: Wie is die Kapitein?

dienaar: Een woord. Een woord...

Dirk: Je weet dus niet wie of wat die is?

dienaar: Nee. Maar sinds kort wel waar ie is.

Dirk: Waar dan? Waar dan? Blijf praten... Waar?

dienaar: In... in een ruimte met... met kanten.

Els: Een kamer, Dirk.

dienaar: Met... met kanten. Het was er alsof alles op me toe kwam. Een ruimte anders dan beneden in de ponix, waar het open is. Ik heb er geen woord voor.

Dirk: Een kamer dus. Hè?

dienaar: Met Norboof samen was ik er. Wij waren de offers, uitgekozen onder de dienaren, omdat wij de meeste levenskracht hadden. Voor de tijd waarin de groeistoffen door het konvooi van de Kapitein worden aangevoerd moeten de dienaren twee offers brengen aan de Kapitein. In het konvooi werden wij erheen gezonden...

Dirk: Ja.

dienaar: Opgesloten.

Dirk: Ja!

dienaar: Een verschrikkelijke tocht in het donker. Op en weer neer, en schudden...

Dirk: Ja, ja, ja!...

Els: Heb nou geduld, Dirk. En toen?

dienaar: We kwamen in een ruimte waar de offers in slaap worden gebracht en waar blauwe lichten schieten die je ruiken kunt.

Dirk: Dat zijn elektrische ontladingen, Els, da's ozon.

dienaar: Er kruipt op een plat ding een wezen rond in het half donker, met lange zwarte koorden, dat op het hoofd van het offer komt.

Dirk: Ja?

dienaar: Als het in slaap is... Ik... ik zag Norboof uitgestrekt en vastgeklampt, en op z'n hoofd... Maar, hij was niet goed in slaap. Hij werd wakker en schreeuwde. Toen ben ik ontsnapt door... door gangen. Er renden Slyxers langs de grond, scherpe dingen die bijten, tegen je opklimmen en je keel doorsnijden.

Dirk: Hè ja, die ratten, ja. Ja?

dienaar: Ik kwam terug, hoe weet ik niet, hier, en verborg me bij die...

Dirk: Wat doe je, wat doe je?

Els: Dirk, hij probeert je te...

Dirk: Laat me los. laat me los!!

Els: Hij probeert je te... te...

dienaar: Beweeg u niet. Beweeg niet. Anders kunnen ze u zien. Doe als ik... Zo.

Els: Daar! Daar, Dirk, daar komen mensen met vleugels!

dienaar: Ze... ze komen voor u. Ze hebben... het blauwe mes bij zich!

Els: Die voorste, Dirk, schiet dan op 'm. Zie je dan niet wat ze willen?

Dirk: Ze zoeken rond. Ze hebben ons nog niet gezien. Nee, schieten heeft geen nut.

dienaar: Schieten? Wat is schieten? Is... is dat een mes?

Els: Schiet dan toch!

Dirk: Nee... we moeten dit bewaren, Els. Misschien gaan we eraan, maar dat risico moeten we nemen.

dienaar: Ze hebben zwarte vleugels. Je kunt ze haast niet onderscheiden van... van de anderen... Zo zwerven door nulwicht. Wat... wat is schieten? Iets dat je kunt doen tegen... tegen Jaopool en de anderen?

Els: Schieten... schieten dat is dit... Daarmee kun je...

Dirk: Nee, nee nee... niks... niks... Dat is, dienaar... een kracht. Alleen een kracht. Van ons.

dienaar: Ha, het is levenskracht! O, stil! stil! Daar komen ze aan. Onbeweeglijk blijven, slap hangen!...

Dirk: Dat helpt niet meer. Ze hebben ons gezien.

Jaopool: Daar! Die kant! Daar zijn ze! En bij Ypsilon, het mes van de Kapitein zal niet missen!

dienaar: Nee!

Jaopool: Ja!! Grijp ze!

dienaar: Nee nee, Jaopool, ik niet! Wat is mijn levenskracht? De Kapitein versmaadde ze. Die is te gering. Ik niet. Blijf weg!!

Dirk: Hij stoot zich weg. Hij stoot zich weg aan ons.

Els: Ja.

dienaar: Neem die twee. Zij hebben levenskracht, meer dan ik, Jaopool.

Dirk: Els...

Els: Ja?

Dirk: Ze gaan ons voorbij.

Els: Ja, ja.

dienaar: Nee, nee, niet ik, Jaopool. Doe dat mes weg, doe weg, ik smeeek je.

Els: Doe dan wat, Dirk!

Dirk: Nee! Ze zijn achter die...

dienaar: Nee! Nee, nee! Aaaaaaaaah....!

Jaap: (blaast) Ja, Huub. De arme drommel is d'r geweest. Nou, ik eh... ik neem m'n petje af voor Dirk, hoor! Ik zou d'r misschien op los gepaft hebben.

Huub: En daarmee de kracht van het wapen verraden, Jaap. Je bent nou eenmaal rap met dat soort van activiteit.

Jaap: Ja, dat ook, maar Dirk en Els zijn nog niet van ze af. Ze komen ze halen, die onzure gozers. Ze nemen ze mee.

Huub: En hun pistool?

Jaap: Ja, die bloempot hebben ze nog. Twee willen die afnemen, maar Els komt d'r bij. Weet je wat ze zegt?

Huub: Mm?

Jaap: "Dat bewaart hun levenskracht". Tjonge jonge jonge jonge..., die Els kun je ook om een boodschap sturen.

Huub: Ja. Te jokken met de waarheid, dat is een nieuw gezichtspunt.

Jaap: Ja, wat die lui d'r van begrijpen, dat is natuurlijk hun zaak, maar dat woord levenskracht, dat heeft een bijzondere betekenis. Zij hebben "levenskracht..." Ho ho.

Huub: Vermoedelijk zijn dus die offers een kwestie van levenskracht voor die mysterieuze kapitein. Zoiets.

Jaap: Daar gaan Dirk en Els. Die dienaren nemen ze mee. Maar waar naartoe?

Huub: Ik denk: naar die Kapitein.

Jaap: Ja. Ze worden nou in zo'n eh... in zo'n trein, in zo'n konvooi geladen door een luik.

Huub: Ja. goed, ja, maar berg dat kristal nou 'ns op. Het wordt ook voor ons tijd.

Jaap: Ja ja, La' me nou effe kijken. We moeten toch immers wachten op die Tollogh. Niet voor morgenochtend kan hij die humanoïden gaan waarschuwen, anders zijn ze nog niet wijzer en stoppen ze hen weer achter de tralies. Eerst moet dat giftige water uitgewerkt zijn. Een nacht lang op z'n minst.

Huub: Ja, maar inmiddels is de zon onder, en die oorlog hier gestaakt. Wij, humanoïden, mogen op straat. Dat geeft ons armslag om iets te ondernemen.

Jaap: Als jij dan maar zegt wat. Die Citadel, met Robocenter? Die kunnen we zonder Tollogh en z'n mensen niet aan. Nou dan?

Huub: Misschien kunnen we vannacht wat anders doen. Ik zie bijvoorbeeld vanuit hier verschillende gebouwen met zo'n ring erop.

Jaap: Ha... een torus. Ja.

Huub: Ik spreek in lekentermen voor jou. Een ring geeft immuniteit. Dus die gebouwen zijn van vitaal belang!

Jaap: Die hele roboterie hier is erop afgesteld.

Huub: De functie van die ringen op die grote ijzeren kubusgebouwen is me wel duidelijk. Dat zijn hun onderhoudswerkplaatsen.

Jaap: En kraamklinieken met kleuterinstallaties, ja, dat snap ik ook wel.

Huub: Ja, maar wat ik niet begrijp is bijvoorbeeld die ring daar, op dat gewone huis, schuin tegenover.

Jaap: Wat? Een gewoon huis vitaal? Wacht 'ns even!... Wacht n's even, wacht 'ns even... Die Tollogh had ook in zo'n woonhuis rondgesnuffeld. Dat moesten we ook maar 'ns gaan proberen, Huub.

Huub: Zoiets had ik namelijk in gedachte.

Jaap: Aha, dan zijn we tenminste niet te ver uit de buurt voor het geval die Tollogh nog terugkomt.

Huub: Mooi. Dan gaan we. (ze gaan erheen)

Jaap: Ja. Het bombardement is tenminste voorbij. Oe, ja, ja, dan mogen we vrij op straat! Nachtpermissie.

Huub: Ja, maar voorlopig moeten we ons wat weg houden van mogelijke voorbijgangers.

Jaap: Ja. Het effect van het zoete water moet nou zachies aan wel beginnen. Als die Tollogh nou maar z'n werk doet... en die hele troep morgenochtend niet in z'n eentje gaat muiten...

Jaap: (opent de poort) Zo. Nou, we zijn buiten. Geen kip te zien.

Huub: Die kant was het. Dat vrij hoge huis, schuin tegenover.

Jaap: Nou.

Huub: Ja, maar hoe komen we d'r in? En misschien is het bewoond.

Jaap: (lachje) Door de harem van die spelers.

Huub: Mm. Zo, we zijn d'r.

Jaap: Hé! Staan wij lekker buiten. Kijk 'ns even: blinde muur, aan alle kanten.

Huub: Mm.

Jaap: En een ijzeren deur. Nou, eh... als het niet de harem is, dan zit er zeker wat anders in, maar kostbaar is het zeker.

Huub: Zeg, boven zijn ramen.

Jaap: Mm. Mag je springen.

Huub: (lachje) Vijftien meter!

Jaap: Zeg, dat huis, dat is van steenblokken gebouwd, zoals de meeste hier. Die voegen... die voegen, hè, liggen wel lekker diep.

Huub: Mm. Die verticale voegen zijn ook tamelijk handzaam.

Jaap: Ja. Als jij nou denkt wat ik denk...

Huub: Wel, dan blijven we hier niet staan, hè.

Jaap: Nou kom, naar boven dan. En pas op je nagels. (spant zich in) Nou, waar blijf je?

Huub: Nou, ik wou wel dat ik handen aan m'n voeten had.

Jaap: Ja. Dan schoot je beter op dan nou. (spant zich in) Huub, vooruit, kom nou, kom nou, die hoekpunten vast... pakken. Betere greep. (zucht) Opschieten!

Huub: Ja, gemakkelijk gezegd, maar ik stam niet van de apen af zoals jij.

Jaap: Nee, van de ezels. Zeg, van de ezels. Sta niet zo te balken, doe het wat vlugger. Ik ben al zowat... boven. Straks komt de ordedienst je interviewen... Die zal heus wel... patrouilleren. Hè? Nou, wat zei ik je?

Huub: Ja, ja, daar komt er een.

Jaap: Nou, ik ben bij het... raam. O, 't raam zit vast, nou dan... dan dit maar... Pas op... onderuit... onderuit. (slaat een raam in)

robot: OG-humanoïden, OG-humanoïden...

Huub: Jaap, hij komt achter ons aan!

Jaap: Ja.

robot: OG-humanoïden, u bevindt zich anders dan op de begane grond.

Jaap: Hoe ziet die vent dat zo, hè?

robot: Anders dan op de begane grond, terwijl het betreft een immuun gebouw waarvan toegang is verboden krachtens artikel 768...

Jaap: Krachtens het zuurballeglement van Mekanistreia. Hier, vang! Heb je een scherfie!

Huub: Zeg, pas op, Jaap, je raakt mij zowat.

Jaap: Ja, hé, kijk nou 'ns even, die octopus in harnas komt waarachtig achter ons aan klauteren!

robot: Alsmede verbrijzeling van een doorzichtige vensterschijf, hetgeen verboden is krachtens artikel 456 sub-B onder de paragraaf: beschadiging of anderszins.

Huub: Zo. Zo, ik ben boven.

Jaap: Ja, geef me maar een hand...

Huub: Ja.

Jaap: ...trek ik je naar binnen. Pas op, joh, pas op die glaspunten in die sponningen, pas op.

Huub: Auw! Oe!

Jaap: Ja, ik heb je gewaarschuwd.

Huub: Ja, dat merk ik.

Jaap: Heh, nou ja.

Huub: Zo, en nou die ordebewaarder? Daar komt ie al.

Jaap: Zeg, dat plaveisel beneden, dat is wel erg diep, hè?

Huub: Ja, en hard. Daar heb je 'em.

robot: OG-humanoïden, ik neem u gevangen wegens overtreding van...

Jaap: Huub?

Huub: Jaap?

robot: Pardon! Pardon! u vergrijpt zich aan de ordedienst. Dit wordt zwaar gestraft!

Huub: Eén, twee...

Jaap: huppettee...

robot: Een ernstige ingreep!..." (klettert op de grond)

Huub: Een ingreep was geïndiceerd.

Jaap: Ja! Dit was een braaf beambte. Minuut stilte.

Huub: Hij is slecht terechtgekomen...

Jaap: Mm. Omdat ie hogerop wilde komen. Niet voor elk ambtenaar is dit weggelegd. Nou, de minuut stilte is om. En nou hier, hoe krijgen we hier licht in 't donker?

Huub: (gaat de kamer in) Wacht 'ns, ik voel een schakelaar aan de wand.

Jaap: Nee nee nee, als we groot licht maken, krijgen we zo visite.

Huub: Nou, dat moeten we riskeren.

Jaap: Nou ja...

Huub: Licht.

Jaap: (fluit) Overal stofnesten. Hier is al jaren niemand geweest. Hé hé hé! Een installatie. Waar zou die voor gediend hebben?

Huub: 't Lijkt wel een... piano die de stemmer heeft vergeten weer dicht te maken.

Jaap: Ja. (blaast hard) Eerst de stof 'ns effe... wegblazen. (hoest) Wolken! Wolken...! 't Lijkt wel of d'r brand is.

Huub: Zeg, hou op! Ik zie niks meer.

Jaap: Ja, maar ik wel, ik wel, Huub: een toetsenbord met letters, een klavier van een meter breed. Wat staat daarboven? Wat is dit? (blaast)

Huub: Hè, begin nou niet weer te blazen.

Jaap: Ja, ik heb vandaag een blaas over me, zeg. (blaast) Hé, een screen. Huub, een beeldscherm.

Huub: Ja. En onderlangs: dikke buizen.

Jaap: Ja. Da's het kabelsysteem. Daar staat hier even voor zeven stuivers.

Huub: Mm.

Jaap: Maar waarvoor dient het, hè? Dit is... dit is... een communicator!

Huub: Dat Robocenter in die Citadel is een eind hier vandaan.

Jaap: Wat zeg je? Een eind hier vandaan? Wacht 'ns effe...

Huub: Ja, ik dacht, dat als die spelers hun toren verlaten, dan zijn ze afgesneden van hun commandopost. Ik denk dus dat er op bepaalde plaatsen in deze stad Centoosi hulpposten zullen zijn.

Jaap: En dat dit er één van is?

Huub: Naar mijn mening bestaat die mogelijkheid, ja.

Jaap: Dat gaat Japie 'ns even uitdokteren. Even zien. Die bedrading zit natuurlijk achter dat paneel. 'ns Even kijken, 'ns even kijken... Als dit nou 'ns de hoofdschakelaar zou zijn... Effe proberen... (schakelt in) Ja!... Ja, ja hij werkt. Het scherm licht op. (lachje)

Huub: Alleen, die indicator brandt rood.

Jaap: Ja, stand-by misschien. Komaan, komaan, wie niet waagt die niet wint. We gaan instructies geven aan dat Robotcenter.

Huub: Die eh... oorlog stil te leggen...

Jaap: Mm.

Huub: ...en die robots immobiliseren, da's een hele opdracht!

Jaap: Nou, wat let ons?

Huub: Nou, ik hoop niks. Ik heb één bezwaar...

Jaap: Als jij weer niet weer wat had, hè...

Huub: Het lijkt allemaal te gemakkelijk.

Jaap: Jongen, jij zoudt nooit een prijs uit de staatstoto trekken. Het geluk moet jou nota bene achterna rennen tot het er dood bij neervalt, hè! Goed, nou ga ik een mooi telexje typen. Aan Robocenter. Kijk 'ns even, kijk 'ns even... hoe de letters oplichten op het scherm?

Huub: Ja, tot zover doet ie het. Maar d'r moet toch een ingebouwde verifactor zijn?

Jaap: Sjt sjt, stil, stil, ik denk na, ik denk na, elk woord meer kost geld. Goed, juist, ik heb het: Onderwerp: Spelreglement wordt vanaf dageraad uitgebreid. Kijk, zie je, 't komt er allemaal op, zie je wel?

Huub: Mm.

Jaap: Herhaal: uitgebreid met nieuw artikel.

Huub: Mm. Maar wat voor nummer?

Jaap: Aansluitend te nummeren en luidende als volgt: het spel wordt tot nader order gestaakt. Sub 1: Alle stukken keren naar nachtverblijven terug en wachten op nadere bestemming. De schrootverwerkende industrieën, maar dat merken ze later wel... Sub 2: OG-humanoïden zijn te beschouwen als geïmmuniseerd. Nou, da's om mee te beginnen, hè. Nee, wacht even, wacht even, wacht even... Dit slotartikel prevaleert boven alle anders luidende of anders strekkende regelen. Moet je mij horen, zeg, ik lijk wel een jurist. Getekend...

Huub: Getekend? Ja, maar door wie?

Jaap: Door wie? (lachje) De spelers. Natuurlijk, de spelers! Door wie anders kan dit spelreglement worden gewijzigd?

Huub: Hm. 't Staat mooi op het scherm, maar 't blijft er staan.

Jaap: Mm.

Huub: D'r gebeurt verder niks.

Jaap: Omdat het bericht nog moet worden verzonden. Daar is nog een knop, naast het scherm... Even proberen of d'r een konijntje uit springt. (schakelt in) Kijk, de letters gaan één voor één uit. Het bericht wordt verzonden. Ja, het scherm is leeg!

Huub: Ja, maar 't gaat te gemakkelijk! Dat Robocenter gaat natuurlijk vergelijken.

Jaap: Robots vergelijken niet, ze voeren handelingen uit.

Huub: Ja, maar d'r moet toch... O, wacht 'ns... daar komen letters...

Jaap: Aha. Het antwoord. Wat zegt tante tegen Japie? Dat ie zoet is geweest en dat ie een heerlijke... Wat?!

Huub: Orde-aanvulling reglement geassimileerd in memoriebanken. Voorafgaande identificatie ontbreekt. Derhalve order onuitvoerbaar.

Jaap: Ha... dat heb je d'r nou van.... Identificatie! Jij met je ongeluksprofetieën.

Huub: Ik?

Jaap: Ja natuurlijk, jij bent toch immers de denker hier. Had je me toch immers kunnen zeggen dat we moesten beginnen met een codenummer.

Huub: Ik? Jij stormde d'r maar op los! We zullen alsnog die code ergens vandaan moeten halen.

Jaap: Ja, zeker uit een glazen kassie.

Huub: Nee! Misschien uit die metalen muurkast daar.

Jaap: Ja, als we d'r in zouden kunnen komen. Maar de sleutel ligt er niet bij, hoor. Wel een los stuk pijp. De scharnieren zijn roestig.

Huub: Ja, dat geeft toch niks. Massief plaatstaal.

Jaap: Nou ja, jongen, dan zullen we d'r dan toch wel wat anders op moeten vinden, hè? Hé... hé.

Huub: Zo, d'r komt iets de trap op, geloof ik.

Jaap: Jouw ongeluksgeloof verzet ook altijd bergen. Nah, daar zitten we nou.

robot: OG-humanoïden, vriendelijkerwijs aan verzoek te voldoen. OG-humanoïden, vriendelijkerwijs deze deur te openen.

Huub: Het is er maar één.

Jaap: Hij zal beneden de ruïne van z'n familielid gevonden hebben, denk ik. Maar hoe komt ie nou door de buitendeur!?

Huub: Weet ik ook niet zomaar. De ordedienst moet gebouwen als deze tenslotte kunnen inspecteren.

robot: OG-humanoïden, uw stem wordt door mij vernomen, uw aanwezigheid wordt door mij vastgesteld. Vriendelijkerwijs deur openen.

Jaap: Laten we toch vriendelijk zijn, Huub.

Huub: O, je wou hem...

Jaap: Beschadigen, nee, Huub... Een gast? Nee nee, nee, wij gaan dit stuk ijzer beleefd ontvangen zoals het oprechte OG-humanoïden betaamt. Als ie zo goed met ijzeren deuren kan omgaan, nietwaar, hè?

Huub: Ja, maar je denkt toch niet dat ie de kluis voor ons openmaakt?

Jaap: Ach, joh, die machientjes kun je de gekste dingetjes laten doen.

robot: Ik verzoek thans dringenderwijs deur te openen, OG-humanoïden.

Jaap: Nou nou! Kom nou, kom nou, maak die deur nou open, Huub, voor ie dreigenderwijs begint.

Huub: Nou, goed... (gaat naar de deur en opent ze) Zo.

robot: Beleefderwijs verzoeken mij te volgen naar het medicocenter, humanoïden, voor kleine herstelling waarover de jurassen nader zullen beslissen. U bevindt zich verbodenerwijs in gebouw.

Jaap: Ja, de straatlantaarns zijn uit door uw bombardement. We weten niet hoe te handelen.

robot: Ik sta tot uw dienst, ik zal u door het duister begeleiden.

Jaap: O, makker! Je bent een uitkomst. Dan kun je onze derde humanoïed verlossen.

robot: U bent tweeërwijs volgens mijn sensorische lenzen.

Jaap: Nee nee nee, we waren met ons drieën.

robot: Inderdaad vermelden mijn recente mutatie tapes dat drie humanoïden zich door Centoosi begeven, ontregelderwijs.

Jaap: Wij zijn twee van de drie, twee van de drie, hoor je wel.

robot: Dan waarschuwenderwijs u mededelen dat ik ben voorzien van vlamstraler en ben uitgerust om mijn nuttige bioptische visolenzen te beschermen. Waar verblijft de derde humanoïde momenteel?

Jaap: Ja, jammer genoeg eh... bleek ie dermate gevaarlijk ontregeld dat we hem moesten opsluiten in... in deze kluis.

robot: Dat hij dan te voorschijn trede.

Jaap: Ach, als dat maar kon, vriend. Deze ontregelde snoodaard heeft zelfs het deurmechanisme ontregeld. Wat nu, nietwaar? Hé hé, sta je tot tien tellen?

robot: Met uw verlof, humanoïden, ik refereer mijzelf aan Robocenter voor nadere instructies. Robocenter keurt instructiegewijze goed dat ik mij toegang verschaft tot deze kluis, forceersgewijs. Moment.

Jaap: Hij doet het, Huub!

Huub: Ja, maar als die merkt dat...

Jaap: Nou, maar hij denkt maar één ding tegelijk, hoor... Zo...

robot: Deze kluis is geopend, doch ik zie leedsgewijs niets van de derde humanoïde.

Jaap: Ja, die eh... glipte d'r net uit, zeg.

robot: Eruit? Waar is hij dan?

Jaap: Hier, hier, hier, in deze pijp zit ie. Kijk maar, van dichtbij. Huts! (slaat) Zo! (lachje) Stuksgewijs.

Huub: Uitstekend, Jaap!

Jaap: Zo zie je. Japie kan uit een lintwurm nog een kousie breiden.

Huub: Ja, maar niet uit een kluis halen wat er niet in zit.

Jaap: Ai ai ai ai, niks behalve...

Huub: ...een barometer en een hygrometer.

Jaap: Nah, daar zitten we naast.

Huub: Zeg, wat hoor ik toch?

Jaap: Wat? Komt er nog een? Nee!! Huub! Huub! Die Robot! Hij staat te twitteren.

Huub: Maar dat betekent dan...

Jaap: Dat betekent dat we nog een fout hebben gemaakt: z'n kopantenne! (slaat) Daar, ding!! Ho!! Nou, nou, nou, daar is Japie lekker in gestonken, zeg.

Huub: We zijn te laat, Jaap. Dat ding heeft natuurlijk geseind dat ie defect is.

Jaap: En de rest erbij. Robocenter weet alles. En de knokploeg is vast naar ons onderweg, ijlsgewijs.

Huub: Nou, wat nu? Weer ondergronds gaan, ook al laten die humanoïden ons ongemoeid, lost niets op.

Jaap: Zeker niet. Want we maken hierboven nergens meer een schijn van kans, Huub. Robocenter is gewaarschuwd, onze verrassing is weg. We hebben het verprutst... Die ene blunder. Wat kunnen we nou nog doen??

***

script gemaakt door Marc Van Cauwenberghe, aangevuld en bijgewerkt door Herman Van Cauwenberghe en Ton Witman (5/2007)

Dit script is het werk van een hoorspelliëfhebber die geen enkel financieel gewin op het oog heeft. Deze tekst mag alleen gebruikt worden om te lezen bij beluistering van het hoorspel. Wie vindt dat hiermee

iemands rechten worden geschonden, neemt contact op met Herman Van Cauwenberghe, die er meteen zal mee ophouden het script aan eventuele belangstellenden door te geven.